

ᓄᓂᐅ
On the Land
Ahikpani Nunami
Dans la Nature

ᐃᓕᓂᓄᐱᓕᓕᓂᓄᓐ ᐅᓕᓕᓂᐃᓐ
Program Guidelines
Hulidjutikhanut Malikkuutikhat
Lignes directrices des programmes

ᐃᓕᓂᓄᐱᓕᓕᓂᓄᓐ
Pitquhiligiyyiklut
Department of Culture and Heritage
Ministère de la Culture et du Patrimoine

Kangirhidjut	3
Upalunggaiyainiq	5
A. Upalunggaiyayut Hulidjutikhamut	6
B. Hulidjutikhamut Tutqikhaiyi	7
C. Tutqikhaiyit Havaanggit	8
D. Hivunikhaliuqtut Ahikpanut Nunami Pivikhaatigut	9
Hulidjutikhamut Maniktaqtuutit	
A. Maniliqidjutit Pivikhamut	11
B. Havaakhat	19
C. Ikayut Nunallaamin	21
D. Nunallaami Ikayuqtuyut	22
Upalunggaiyaiyuqittut	
A. Qinikhiayut Ilauyuqhanik	23
B. Tangmaakvikhamik Qinikhiayut	24
C. Tangmaaqviuyukhaq	25
D. Havaktit	26
Huliligumik Maligaghalit	
A. Idjuhikhat	29
B. Aanniqtailiniq	29
C. Hulilukaagutikhat	29
D. Tuhaqtipkainirmun	30
E. Tammaqtailiyauqhaunggittut Inggilraangnitat Nayugait, Tamayait, Qimaktauhimayutlu	30
Taimaagumik Hulidjutikhamingnut	
A. Halummakhinik	31
B. Tutquumayuqhat Tamayat	31
C. Naunaiyaingnik	31
D. Quviahuutigiyakhaq	32
E. Titiqqidjutit	32
F. Tukhiutikhat	34
Ahikpani Nunami Hulidjutikhat Uinggaittiaqlugit	35

Talvanga 2004 min 2008 mut 2010 min 2014 mutlu, Pitquhiliqiyitkut katimapkaivaktut Ahikpani Nunami taapkuatlu Inirnikhat Katimayiinggita, humi hulidjutivikhaq piniaghimayumi. Uqiuni 9 ni pidjutihimmaaqpaqtut Ahikpani Nunami katimapkaiplutik Pitquhiliqiyitkut.

Pitquhiliqiyitkut ihumaliuqtiaqpaqtut kitkunnik ilauyuqhanik nakuuyumik pidjutiyaanginni tamaani nunavunmi tahapkunanut nunallaanut taimaliyuittunut hulidjutikhanut.

*Inirnikhat
pidjutivaktut
ilitturipkaiplutik
nalunggitangmingnik
inuulrammiitlu
ayuiqhautigiplutik.*

2004

2005

Qanuktut hapkuat malikkuutit Ikayurniaraluaqqat uvamnut?

Hapkuat malikkuutikhat piluqtauhimayut ikayuutikhainik kitumut ihumaliuqtuq aullaqtigumapluni ahikpani nunami hulidjutikhainnik. Ikayurniaqtaatin aullaqtiriame hulidjutikhat. Una titiraq pivikhaqaqtuq talimanik pidjutikhainnik:

2006

- 1) Upalunggaiyainiq
- 2) Hulidjutikhamut Maniktaqtuutit
- 3) Upalunggaiyaiyuqittut
- 4) Huliligumik Maligaghalit
- 5) Taimaagumik Hulidjutikhamingnut

2008

Talimaayut taapkuat ihumagiyaayut ihumaliutkiqtinniaqtaatin havaligunni aullaqtiriame ahikpaniiriame nunami. Ilaliutihi-mayutlu aadlat atuqpagaitnik nunallaat taimainnamik.

**Ithuaqtumik
Aittuqqagin!**

2010

Aullaqtirutinnatin ahikpaniiriami nunami, apiriyakhayutin ilingnut:

- Nunamiutiqatigiyatin hulidjutikhamik piumavaat?
- Inirnikhat ilauyumavat?
- Inuulrammiit ilauyumavat?

Aadlanik apikkuutiqagungnahiyutin; una makpiraaq ikayungniaqtaatin kiuvikhaqarman.

Nakuuniaraluaqquk inirnikhat uqagumik hunanik ayuiqhautiumayait inuulrammiit imaalu qanurittunik inuulrammiit ayuiqhagumayaitnik.

Ayuiqhautilituk upalunggaiyainirmun amirniq.
Ayuiqhautilituk ammiqiyaami nattiqnik.

Ayuiqhautilituk igluliuqlutik.
Ayuiqhautilituk mipkuliuriami.

A. Upalunggaiyaiyut Hulidjutikhamut

Hivunikhaq:

Hulidjutikhaq:

Tamayat / Hanalrutit:

Humi Pinaqhimayut:

Aullaqvikiyutiqhat:

B. Hulidjutikhamut Tutqikhaiyi

Hulidjutikhamut tutqikhaiyi angginiaqtumik havaaqaqtuq nakuuyumik pidjutigaluaqtillutin nakuunggittumikluunniit piplutin Ahikpani nunami hulidjutikhamut. Havaktikhamik qinikhiaqqaqluhi tutkiqhaiyikhamik ilaupkaqtauluni aullaqtiriarutaannut iniktirutaanutlu hulidjutimut.

Ilanggit havaakhait tutqikhaiyip ukuangguyut:

- Kamipatkailuni Inirnikhanik, takudjutiguminaqtutlu inuit, ilauyut, nunallaqmiutatlu kitkunikqaaqlu.
- Munarilugit hulidjutikhait maniit
- Munarilugit titiqviliqikhat
- Titiraqluni titiqqanik

Angginaqtumik piyukhaq havaakanut tutkiqhaiyi. Nakuuyunik idjuhikhainnik havakluni hapkuningga:

- Qargiqhinnaqpiaqtumik uqarikluni tuhaqtipkailunilu
- Ihuaghaittiaqlunilu
- Ilagiiktiaqlunilu

C. Tutqikhaiyit Havaanggit

Havaakhaq / Hunauyuq Havaakhaq:

Havaakhait inuit

hulinnianguanggaatlu:

Upluqhiutikkut Pidjutittiaqluni:

<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>

Tamayakhat ihariyavut:

Tamayat hadja pihimayavut:

<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>
<hr/>	<hr/>

Hunavaluit maningnik akikhautikhaqaqtun.

Atuqtakhagitnik (taapkunanik; miqhuutikhat, qiuk, amiit aadlatlu hunavaluit):

Tamayat:

Inikhaq/igluqpamut akikhaanut:

aullaqaqvikyutiqhat:

Ilihaiyit/malikhautikhat:

Tutqikhaiyi/Uqaqtiyuq :

D. Hivunikhaliuqtut Ahikpanut Nunami Pivikhaatigut

Upalunggaiyaitillutin ahikpaniiriami hivunikhaliuqtuqhauyutin; iniktigumayatingnik. Qanuktut ikayuutauniaqqa ilauyunut?

Hivunikhaliurutikhat ihumagiyakhaugaluat taapkuangnguyut:

- Pivalliavialiuqlutik inungmiuttiaqtiariami hulilukaaqatiriittiaqtigun
- Ayurhangnaittumik ilihailutik ayuiqhaqlugitlu hilami hulidjutikhat, Inuinaitlu pitkuhiitnik atuqpagainniklu iliturihimalugitlu idjuhiit nunaffingni
- Quviahuutigikpiaqlugit pitkuhiq inmilu idjuhiannik
- Piumaffaangnirmun iliharnirmun taimaaqtut sikuuguikhutik iniqtikhi-maittumik
- Hivuliqtiyyit havaanggitnik ilihaujaulutik pidjutilutik tuhapkainirmunlu
- Pivikhaqaqlutik Inirnikhanut ilihaipkailugit inuulrammiinnut
- Ayuiqhalutik Inuktitut tainiit Inirnitrit

Tutkighaiyi ihumaliuqtuqhaq havaakhainik malikhautiit, ilihaiyyit inirnikhat inuulraammiinunutlu.

Havaangga Inirnikhaq – Qanurittunik ayuikhaudjutiqaqqa ilihaiyumavatlu malikhautiuyumayutluunniit?

Havaangga Malikhautit – Nalunggitpauk nuna ilihimavalu inuunahuarnirmun ayuiktakhaitnik?

Inuulrammiup Havaangga – Takudjutiniaqqa pittiarinrmun ayuirumavatlu?

A. Hulidjutikhamut Maniktaqtuutit

1. Uuktuutikhaq titiralirungni ilaliutihimadjavatit hapkuningga;

- Hunauyuq hivunikhat?
- Qanuriliugniaqtut?
- Qaffinik ilihaiyiqarniaqqit/tutkiqhaiyiniklu qaffitlu ilauniaqtut?
- Naunaiklugu hivitunikhaa hulidjutiumut?
- Inirumik hulidjutikhamut, humik ilvit ayuingniaraluaqqat ilauyut hulidjutiumut?

2. Huuq pidjutinahuaqtut hulidjutikhamut?

Hivunikhaa:

Havaakhaq / Hunauyuq Havaakhaq:

Havaangga hulidjutaa:

Tamayat / Hanalrutikhat:

Igluqpaq / Humi:

Aullaavikyutiqhat:

Ahikpauyaami nunami, maningnik piyakhauyutin. Talvuuna mikhaatigut uuktuutikhamik piyuqhauyut. Ataani titirarhimayut maniktaqtuutigivit-taaqtakhi:

- Kavamatuqait Havakviit taapkuatut Inuuliriyiituqatkunni (INAC mik naittumik taivagaat) Maligaliqiiyitkutluunniit Kanata
- Nunavut Kavamainni Havakviit taapkuatut Pitquhiliqiiyitkut, Munaqhiliqiiyitkut Inuuliriyitkutlu
- Inuinnait Katimayiinggit taapkuatut Nunavut Tunngavikkut (NTI), Qikiqtani Inuinnait Katimayiita (QIA), Kivalliq Inunnait Katimayiita (KIA), Kitikmeot Inuinnait Katimayiitalu (KIA)
- Nanminiqaqviit – Imaakaffuk, tingmihiliqiiyitkut tuniniarungnaqhiyut akikhilaaqhimayunik tingmidjutikhanik tuniqhailutikluunniit tingmid-jutikhanut Northern Kuaapluunniit situanggit akikhilaaqtunik tuniqhainniarungnaqhiyut
- Aadlat nunallaami ikayuqtaaqutut

Titiraqluhi uktuutikhamik Pitquhiliqiyitkunnut

3. Kituminmi nakuutqianiaqqa hulidjutikharnut?

1. Inirnikhat Hulidjutikhainnut Maniktaqvia
2. Inuulrammiit Hulidjutikhainnut Maniktaqvia
3. Inirnikhat Inuulrammiitlu Katimayiita Maniktaqvia
4. Inirnikhat Hulidjutikhainnut Ikayuutait
5. Inuulrammiit Hulidjutikhainnut Ikayuutait
6. Inirnikhat Inuulrammiitlu Igluqpainnut Ikayuutit
7. Pitquhiliqiyitkut Maniktaqvia
8. Nunallaami Naalautikkut Maniktaqvia
9. Mikhanik Hanauganik Titirauyaqtunik Atuqtuuyarnikkutlu Ikayuutit
10. Ilitturnahuarnirmun nunait atiitnik ikayuutin
11. Pitquhiliqiyitkut Ikayuutit
12. Pitkuhitigun Tuhapkainirmunlu Hulidjutikhait
13. Inggilraangnitanik Igluqpaita Ikayuutait

Uingaiyailutin kitumin uukturniaqhimayutin:

Inggilraangnitanik Pivikhait:

- Inggilraangnitanut Maniktaqvia
- Nunallaami Naalautikkut Maniktaqvia
- Mikhanik Hanauganik Titirauyaqtunik Atuqtuuyarnikkutlu Ikayuutit
- Ilitturnahuarnirmun nunait atiitnik ikayuutin
- Inggilraangnitanut Ikayuutait
- Pitkuhitigun Tuhapkainirmunlu Hulidjutikhait
- Inggilraangnitanik Igluqpaita Ikayuutait

IHMALUGU: Apikhilutik uktuutikhamik tahapkunanut:

- Inggilraangnitanut Igluqpaup Manikhaalluanik
- Ihivriuriami Inggilraangnitanik Maningnik Ikayuutait
- Makpiraaliqivikhainnut Taimaita nanminiqaarmatta uktuutikhanik

Inirnikhat Inuulrammiitlu Hulidjutikhainnut:

- Inirnikhat Hulidjutikhainnut Maniktaqvia
- Inuulrammiit Hulidjutikhainnut Maniktaqvia
- Inirnikhat Inuulrammiitlu Katimayiita Maniktaqvia
- Inirnikhat Hulidjutikhainnut Ikayuutait
- Inuulrammiit Hulidjutikhainnut Ikayuutait
- Inirnikhat Inuulrammiitlu Igluqpainnut Ikayuutit

Kitumun Uqauhiatigun Tuhapkaiyumayutin:

- Inuktitut
- Inuinnaqtun
- Qaplunaatun
- Uiviitigun

4. Uuktungniaqqin ilaqaqluni aadlanik/Katimayiulutinlu?

Uuktuqtup Naunaitkutaa

Ilangga A: (Kimut Uuktuinnaqtumut)

Uuktuqtuq Atia: _____

Titiqqidjutaa: _____

Nunallaaq/Naunaitkutaa: _____

Hivayutaa: _____

Faaksiutaa: _____

Qaritauyaa: _____

* Anggiktauyut pitquyauniaqtut SIN nampaanik humilu inuuhimayut akiliqtauyaaginni.

Ilangga B: (Katimayiuginnaq)

Atia Katimayiuyup: _____

Titiqqidjuraa: _____

Nunallaaq/Naunaitkutaa: _____

Hivayautaa: _____

Faaksiutaa: _____

Qaritayyaa: _____

Katimayiihi atiliurhimakpat maniliurnahuargittuni, ilaliutitjavahi Titiraa Atiliuqtauhimadju-
taata tunihiluhilu:

Atiliuqtauhimadjutaata Nampaa: _____

5. Kina takuyaqtuinniaqqavut Tutkiqhaiynguk- tuqluunniit hulidjutikhaffingni?

Katimayiyini Takuinnarialiq:

Hivulliq Atia: _____

Kinggulliq Atia: _____

Himmataa: (Taimainnut Inungnut Katimayiimilu)

Hivulliq Atia: _____

Kinggulliq Atia: _____

Havaangga: _____

Hivayautaa: _____

Faaksiutaa: _____

Qaritayyaa: _____

B. Havaakhat

Hunauyut tamayat pihimayatin hadjat:

Piyuqhat:

Havaakhaq:

Hivitunia qanuritpa:

Tutkighaiyi/Uqaqti:

Havaakhaq:

Ilauniarungnaqhiyut:

Maniit Atuqtauuyuqhat:

--

Tamayat akiliriiktauhimayut:

Tamayat Akiliqtauuyuqhat huli:

C. Ikayuut Nunallaamin

Uuktungnahuaguvit maningnik, ilaliutidjavutin titiqqanik ikayuutikharnik nunallaamin. Taimaatun takupkangniaqtait maniliqqiyitkunnut nunallaap ikayuqtunt hulidjutikhamut. Imaaluttauq, takupkangniarmanlu nunallaap piumayaat pitjutigiyumaplugu hulidjutikhaq. Ataani titirarhimayut nunallaami katimayit ikayuqtaqtut titiqqidjutinik ikayuutikhanik uuktungnahuaguvit manikhaaqhanik:

- Nunallaami Munaqhiliqqiyitkut Inuuliriyitkutlu
- Sikuuqviit
- Angguhiqqiyitkut
- Paliihimatkut
- Ulapkipkaiyyit
- Hamalatkut
- Kitkutmilu.

D. Nunallaami Ikayuqtiuyut

Nunallaami Ikayuqtiuyut katimayiuyut inungnik ikayurumayut ahikpani-itaanginni nunami hulilukaaqlutik. Piqariami hulidjutikhat ikayuu-tikhamik nunallaamin, takuyaqtuiyaqhatin ilanggit katimayiuyut.

Taapkuanguyut nunallaami ikayuqtiuyut ataani titirarhimayut:

- Inirnikhat Katimayiit
- Inuulrammiit Katimayalanggit
- Nunallaani Apikhuyiliqiyit
- Angguyaqtiit
- Inuuhiliriyyitkut
- Aadlatlu ikayuqtaaqut katimayiuyut

A. Qinikhiayut Ilauyuqhanik

Mamiana, tamaita ilaupkalimaitait tamaita inuit ahikpaniittaami nunami. Ihumaliuqtuqhauyutin kitut uqiutigut ilauniaqtut kitunikluunniit inuit ilaupkagumayatin. Ilauyaqtungnaqhiut taapkuat ihumaliudjavatit:

- Inuulrammiit uqiukaqtut 12 lumin 30 mun
- Inuuhuqtun arnaguttit tamainniluunniit
- Amaamat aippaittut nutalralrit atauhiqmik malruungnikluunniit
- Sikuugungnaiqtut (humaangittut uqiunggit)
- Inirnikhat
- Qayarnaqhiut inuulrammiit

Naunaiguvit kitkunnik ilauyuqhat ihumaliuqtuqhauyutin kitkunnik ilauyu-mariakhaitanik. Tuhaqtipkailutin nunallaami naunairiami ilauyumayunik sainiutipkaqlugit titiqqamun. Ihumaliuliqqat kitkut ilauyuqhat, katimayiiliuq-lutin qun'ngiariami kitkut ilauyaqhainnik ilauyumayunut. Ihumaliungniaqtut hulidjutikhamut tutkiqhaiyi, havangnahuaqtutlu talvani ahikpani nunamilu ilihaiyikhat ihumaliuqtuqhat kitkunnik ilauyuqhat. Naunaiguffi ilauyuqhanik, aadlanik atiinnik ilauyumayunik pihimayuqhauyutin ilaulimaittuqalimaitpat atiitniklu ilihaiyikhanut pitkuhitigut, ilaulimaitpaligumik talvuuna.

Amigaitpatta ilauyuqhat mikiyunik katimayaliuqlutik ilauyunik.

ILITTURILUHI!

Ilauunahuat ilitturihimadjavuhi ilihaiyikhat pitkuhitigut angngayuqqaaguginggitainik munaqtigiyaitnikluunniit ilauyut taimaa piyukhat.

Inuulrammiit ilaunahuat naunaitkutaitanik piyuqhayuhi. Taapkuatut:

- aanniarutiqariakhaita
- sainiktauyuqhamik pilutik ilauyumakpatta (sainiktaqhait angn-gayuyqqaap munaqtiuyimilunniit ilauyuqhaunggittumut nakuqhiu-vallaagami)

Tamaita ilaunahuat piqaqtuqhat hapkunanik:

- qipik
- aannuraat
- kamiit
- allarutit
- kigutitut halummagutit
- niqyutikhat (kallut, akkiut, ukviuyaq, alluut, havik kapurautimiklu)

B. Tangmaakvikhamik Qinikhiayut

Tangmaakvikhamik qinikhiayaami, ilvit ihumaliuqtuqhauyutin hunaung-mangaat puiuruqtarhaunggittat hulidjutikharnut. Uqaqvigiyakhatin Inirnikhat, ilauyut, ilauyumayutlu kitkunmikiaqlu. Apigilutik hapkuningga:

- Naammakpaa qanutuuyaagupta nunallaamun?
- Naammakpaa unggahiktukkuugupta nunallaamin?
- Ihumaliurutikhaqaqaa humi ittaayaakhaita hulidjutikhaptingnut?

Iglolik

Inirnikhat nakuugiyaat hulidjutikhamut pidjutigumikkiq unggahiktumin nunallaamin. Taimaatun, inuulrammiit ilauyut pihulimaittaangginni nunallaamun ilauyumahuigumik.

C. Aullaqvikiyutiqhat

Aullaqvikiyutiqhat ihuaqutigiyayut ilaayunut Inirnikhat inuulrammitlu tikittiyaamingnik hulidjutikhamingnut. Naunaiktuqhatlu aullaqvikiyutiqhat nakuuyuqahayut. Humi uqiumi naunaikyutigiyaayuqlu qanurittunik aullaqvikiyutiqhaqatuqhat. Taapkuaniagungnaqhiyut:

- Sikiituum
- Aadliat
- Qinmikuqlutik
- Qayat

Qanuqtut ihumaliuqtuqhauyuhi piniaqqigit Aullaqvikiyutiqhanik. Akiliqtuinaqqihi aturiami Aullaqvikiyutiqhanik? Niuvingniaqqihi aullaqvikiyutiqhanik?

ILITTURILUHI!

Ikayuyuqtut maningnik niuviqyuittut anggyunik taapkuatut sikiituumnik, qayat ingniqutinikluunniit.

Akiliqtuiyumaguffi atugiami aullaqvikiyutiqhanik kimitmikiaq, sainiutiqadjavuhi talvuuna mikhaatigut.

D. Havaktit

Havakpiayuqtunik piyuqhat havaktikhanik nakuuyumik hulidjutikhamun piyaami. Ilaumakpiaqtunik piyuqhat iniktigutimut tiktigululu hulidjutikhaq. Taimaatun hulidjutikhamut upalunggaiyainik, pivalliaqunia ihivriungninggalu qanuktut pittaahaita ihuagiyahunggukman talvuuna.

Taapkuangnguyungnaqhiut havaktikhat:

- Hulidjutikhamun Aulapkaiyi
- Munaqtiqaqluni
- Inirnikhat Pitkuhitigun Ilihaiyikhanik
- Malikkuutikhanik (Malikkuutilihaalingguktutlu)
- Nunallaamilu Kitkunnik Uqaqatigiavikhanik piqaqlutik

Iglook

Nakuuyuqlu piqaqhutik malruungnik Inirnikhanik Pitkuhitigun Ilihaiyikhanik hitamanut inuulrammiinnut.

Puuruqtailuhi naunaittiaqlugit havaakhanggit havaktiit naammagiyaulutiklu havaktikhanut havaakhat taminun. Havaakhaq, ihumaliuqlutik qanurittunik ayuuttiagiainnik havaamun havaktikhamun pilutik. Imaakaffuk, malikkuutikhamik qinikhiaguviit inungmik pidjavut ilihimayumik nunallaatigut avatiliqinikkutlu humilu tammaaqqviigiayuyuqtunik. Ihumaliuqlutik qanurittunik havaktikhanik piniaqqin. Katimayiiqarniaqqa tutkiqhaiyiluunniit havaktikhaqhiungniaqqa?

ILITURILUHI!

Ihumaliungnahuaguvit ilauyuqhamik Inirnikhamik ilihaiyikhamik pitkuhitigun ihumagilugu inuuhia. Atuppaqqa anikhaaqtaqvikmik? Ummalluqqa? Puigunggillugu ahikpaniiqhaaqhungguyuhi.

A. Idjuhikhat

Aullaqtinnatin ahikpaniigiami ilitturipkaidjavatin ilauyut tammaakvikmi malikkuutainik qilamiurutinikkut ilihimalugit. Pittiaqluhi ilauyunut uqiunggit ihumaginggillugit, qanurinmanggaata, arnaukpat angutiugumi, pimmakluqtuqluunniit. Inuulrammiitlu maliyaamingnik ilaudjavut malikuutikhaliuligumik. Taimaatun nakuudjutikhamut pidjutiniarman tammaakvikmi hulilukaaligumikluunniit.

Ihumaliuqtuqhauyutinlu anullaqhiividjutikhanik tangmaaqaqviani tapkuanut kukiktunut, ninggaqtut, imiktut/hiraaqluqtut, qanukmikiaqlu. Puiruqtararhaunggittuqlu pittianirmun nunamun avatiliqidjutainnutlu. Naglikhaaqtittirarhaunggittut huratjanik hukpaluiqlugulu nuna taimaligumiklu unniutjiyuqhauyut qanuginniarmanggaatlu.

B. Aanniqtailiniq

Puiruqtararhaunggittuq ilitturipkainirmun aanniqtailinirmun, taapkuallunut qayakturnahuat, naluktut angngunahuaqtutlu. Aadlat ihumagiayuyut aanniqtalinirmun hikkuutiviliqinikkut, havautiturnirmun, gaasaliq, tamayaqaqviit hunavaluitlu.

C. Hulilukaagutikhat

Aadlakiingniq hulilukaagutikhanik upalunggaiyaiyuqhat inuulrammiinnut ayuikhariaginni ilaulutiklu. Pitkuhitigut ilihaiyt aadlanik piqaqtuqhat hilaqlungnaqharmanlu, ahinunggaulimainnaqharman. Ilanggit hulidjutikhat ayuikhautigittaaqtut iluani:

- Hukkuuqpaqtainnik atiitlu tammaaqviit huradjatluunniit atuqpagainnik
- Qanuktut humunggauliqpariakhaita nunatigutlu (taniit nunatigun)

- Inggilraangnitat tammaaqviit
- Hilalu qun'ngiakhugit
- Upalunggaiyainik amikniq mikhaniklu

Amigaittutlu inggilraangnitat ulapqidjutikhat inikhailulimaittutlu katimayi-
iqaqanggittutiklu.

D. Tuhaqtipkainirmun

Pidjutulitik tuhaqtipkaivikhamik nunami nunallaamilu taimaatun
piyuqhayut. Appikkuutiqarniangmatta angngayuqqaanit ilamingnitlu
ilauyunut humilu naunairiami qakugu anggilrangniarmatta. Ayuqhau-
tiqaqqan tuhaqtipkainirmun (hilaqluqpallaanirmun ahiruktauqtuqagumilu-
unniit tuhaqtipkaidjutinik kimunmilu tuhaqtipkaiyuqhaungmatta. SBX
naalautait nakuuyuugaluit.

E. Tammaqtailiyauqhaunggittut Inggilraangnitat Nayugait, Tamayait, Qimaktauhimayutlu

Nunavunmi piqutiuaqhaunggittait inggilraangnitat nayugait piukhaunggit-
tutlu tamayainnik qimaktauhimayunikluunniit. Nalvaaqhiguvit inggilraang-
nitaniq hanalrutainnik Pitkuhiliqiiyitkut tuqhulaudjavatin.

A. Halummakhinik

Halummaqtitjavahi tangmaa qviit utiqtin natin nunallaamun. Ikkakutit niqitlu piiqtaudjavut talvungga ulimaitta angginik akhat, titiranniat amakkutlu.

B. Tutquumayuqhat Tamayat

Nakuutqiyauniaqtuq halummagumikkiq ihuaqtumiklu tutkugumikkiq tamayat nunallaami. Naunaiyaiklugitlu hunavaluit tamayat illituriyaami hunauyuat aullaaffaagumaguffi.

C. Naunaiyaingnik

Naunaiyaingnik ikayuutauniaqtuq kitut nakuuyumik pidjutiyut kitutlu nakuuhivalliyuqhauyut. Upalunggaiyaiklugit naunaiyaidjutikhat ilauyut, ilihaiyit uqaqtiit angngayuuqqaatlu uqariamingnik/ naunaiktitaqlutik qanurittuuyaakhaita hulidjutivaktainnik ahikpani. Uqaqtain ihumaliuqtaitle ikayuutauniarmatta hulidjutikhanut hivuatigun piunakpatta ahikpani.

D. Quviahuutigiyakhaq

Iniktigumik ahikpaniitjutaannut nakuuyuq niripkaigumik nunallaami. Upalunggaiyangginarialik niripkainirmun ilitturipkaiyaami nunallaami ilaayunik, quviahuutigilugitlu inuulrammiit aittuutainnik niqinik ilanut, Inirnikhanut aadlatlu nunallaami.

E. Titiqqidjutit

Inirumikkiq hulidjutikhait, titiqqidjutikhat upalunggaiyaqtaqhait tuniyaulutiklu ikayuqtut maningnik. Titiqqidjutit ilaliutihimayakhait nait-tunik naunaitkutikhanik tahapkuningga:

- Ilauyut titiraqtainnik (taapkuatut. Qanuqtut pidjutiyut ayuiktailtu hulidjutimin)
- Akikhait ilihaiyit aadlatlu havaktiit
- Akikhait gaasaliit, kinggiktaq, naapta aadlatlu (aadlat: niqi, havaut qariutitlu)

Igloolik

Inigaikpat hulidjutikhaq, niqit agyaqtauvaktut angguniaqtamingnik tunikhaiplutiklu ilagiiktunut ilaayunut. Inirnikhat ilaayutlu qaitkuyauvaktut niriqatigiiriaginnik ilihaiyip igluangganni.

Hulidjutikhamun Titiraa

Hulidjutikhaq:

Hulidjutikhamun Naunaitkutait:

Uplua:

Kaffiuyut Ilauyut:

Ihumagiyayuyut:

Quviagiyayuyut hulidjutimin:

Ilauyut ayuiktait:

Nakuuhivalliadjutikhait taapkuangnguyut:

F. Tukhiutikhat

Ilaudjutaungman hulidjutikhamun iniqtirutianut, ilvit upalunggaiyaq-tuqhauyutin uuktuutikhanik maningnik aippaagukhamun.

Ahikpaniittaami hulidjutikhaq uingaiyaiyaut

- Nalvaakhilutik tutkiqhaiyikhamik
- Ihumaliuqlutin hivunikhait hulidjutikhaq
- Pilutin ikayuqtaulutin maningnik huliyaami
- Pilutin nunallaami ikayuqtaaqunik/ikayuqtun
- Naunaiklutin kitkun ilauyuqhat
- Naunaiklutin humi tammaangniaqtuhi
- Havaktikhakhiuqlutin
- Ilauyuqhanik naunaiklutin
- Halummakka tammaaqviik
- Tamayat tutkuqtauvat
- Upalungaiva quviahuutigiyakhaq
- Naunaiyaikka qanurittuuyaakhaa hulidjutikhaq
- Upalungaikkat titiqidjutit
- Titiraqpin uktuutikharnik maningnik

